

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto - \$6.00
Za pol leta - \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto - \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1870

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 43. — STEV. 43.

NEW YORK, TUESDAY, FEBRUARY 21, 1933. — TOREK, 21. FEBRUARJA 1933

VOLUME XLII. — LETNIK XLII

POSLANSKA ZBORNICA ZA PREKLIC 18. AMENDMENTA

289 POSLANCEV JE GLASovalo ZA PREKLIC; ZADNJO BESEDO IMAJO DRŽAVNE KONVENCIJE

Ko je speaker Garner objavil izid glasovanja, je zavladalo v dvorani silno navdušenje. — Pred glasovanjem se je vršila kratka, toda ostra debata. — Suhači zatrjujejo, da je dežela najmanj za sto let nazadovala. — Po dolgem času je imel narod priliko odločevati.

WASHINGTON, D. C., 20. februarja — Kongres je danes pozval vseh osemindeset držav, naj se izrečejo za odpravo prohibicije, ki je uveljavljena že trinajst let.

Poslanska zbornica je odobrila resolucijo za odpravo osemnajstega amendamenta z 289 proti 121 glasovom.

Resolucijo morajo odobriti državne konvencije najmanj šestindesetih držav, nakar bo prohibicija odpravljena.

Komaj je bilo glasovanje zaključeno, so že pričela prihajati iz raznih držav poročila, da bo storjeno v najkrajšem času vse potrebno za odobrenje novega ustavnega amendamenta, ki bo razveljavljalo osemnajsti amendament.

Državni tajnik bo oficijelno obvestil governerje posameznih držav, da je kongres sklenil predložiti zadevo glede preklica prohibicije posameznim državam. Tozadevno obvestilo bo najbrže že jutri poslano po pošti.

Za predlog je bilo oddanih petnajst glasov več nego je bilo potrebno, dočim je pri zadnjem glasovanju, ki se je vršilo dne 5. decembra manjkalo šest glasov do prepisane dvetretinske večine.

Pred glasovanjem se je vršila kratka, toda ostra debata. Noben kongresnik ni smel govoriti več nego dve in pol minute.

Da bo izpadlo glasovanje ugodno za mokače, je bilo znano že prej. V senatu je bil v četrtek odobren tozadevni predlog s 63 proti 23 glasovom.

Vsi kongresniki so bili navzoči, in galerije so bile polne do zadnjega kotička. V zbornici je zavladala popolna tšina, ko je speaker Garner pozval demokratskega voditelja Rayneya, naj predloži Blaine-jev predlog.

Nato so se začeli oglašati suhači in mokači. Voditelj suhačev, demokrat Moore iz Ohio, je rekel: — Ako bo ta predlog sprejet, bo to pomenilo, da je dežela za sto let nazadovala. Sprejem predloge pomeni povratek salona.

Republikanec Guyer iz Kansas je vzkliknil: — Vsak demokrat in vsak republikanec, ki glasuje za ta predlog, glasuje proti platformi svoje lastne stranke in za povratek salona. Jaz nikakor ne morem pojmiti te pregrešne zveze med demokratskim in republikanskim vodstvom. Ta zveza je izdajstvo nad narodom.

Republikanec Beck iz Pennsylvanije je rekel: — Prvič izza uveljavljenja prohibicije je imel narod priliko odločevati, če naj osemnajsti amendament ostane ali če naj bo preklican.

Na predlog suhača Blantona iz Texasa je speaker Garner odredil glasovanje, ki so ga v zbornici in na galerijah napeto zasledovali.

Ko je bil razglašen izid glasovanja, je nastalo v zbornici strahovito ploskanje.

Za preklic je glasovalo 179 demokratov, 109 republikancev ter Kvale iz Minnesote, ki je zastopnik farmerske delavske stranke.

Proti je glasovalo 32 demokratov in 89 republikancev.

Zaenkrat še ni znano, če bo zvezna vlada skrbela za sklicanje državnih konvencij ali če bo ta zadeva prepuščena zakonodajam posameznih držav.

Nekatere državne konvencije se bodo sestale baje že meseca aprila.

Japonska je sklenila zapustiti Ligo

MLEKARSKA STAVKA V WIS.

Stavkujoči farmerji razlikujejo mleko. — Piketi se sicer vzdržujejo vsakega nasilja.

New London, Wis., 20. febr. — Farmerji se trdno drže pri stavki in piketi razlikujejo mleko po estah. Posebno močno so zastražili okraj Waupaca in v New London je prišlo zelo malo mleka.

Blizu Manawa so farmerji razlikovali z devetih tovornih avtomobilov okoli 25,000 funtov mleka. Drugače pa se piketi zadržujejo mirno in ne delajo nikomur nikakega nasilja.

Državni pravdnik v okraju Ontagamie, Frank P. Wheeler je imel razgovor z governerjevimi namestnikom Ralph Immel in dvema častnikom narodne garde glede dovoza mleka, toda niso ničesar gotovega sklenili.

Kot se poroča iz Milwaukee, je tam vse mirno, ker se farmerji iz okolice niso hoteli pridružiti stavkarjem.

ŠPANSKI ADMIRAL JE UMRL

Admiral Aznar je bil zadnji Alfonzov ministrski predsednik. — Se je boril proti Združenim državam.

Madrid, Španja, 20. februarja. — Admiral Juan Bautista Aznar, častni generalni kapitan bojnega mornarice, ki je bil zadnji ministrski predsednik pod monarhijo, je umrl. Star je bil 72 let. Že več časa je bolehal za neko pršno boleznijo.

Prvi, ki je prišel v hišo mrtvega admirala izraziti svoje sožalje, je bil večkratni ministrski predsednik pod kraljem Alfonzom grof Don Alvarado de Romanones.

Admiral Aznar, ki je bil poznan v mornariških zadevah skoro vse svoje življenje, je bil 14. aprila 1931 ministrski predsednik, ko se je moral kralj Alfonz odpovedati prestolu in je bila razglašena republika. Ko je Aznar naznanil kralju odstop svoje vlade, se je kralj eno uro pozneje odpovedal prestolu. Kralj je še hotel poklicati na posvetovanje tri svoje politične voditelje, da bi jih vprašal za svet. Medtem pa so republikanski voditelji poslali kralju ultimatum, v katerem so zahtevali, da razglasi republiko.

Admiral Aznar se je zelo odlikoval v špansko-ameriški vojni ter je služil na Filipinih, na Kubini in v Maroku. Ladja, na kateri je bil tedaj tretji poveljnik, je bila potopljena in ameriški mornarji si ga ujeli ter ga prepeljali v ujetništvo v Norfolk, Va. Po mestu se je mogel prosto gibati in je bil pogosto povabljen v hišo raznih meščanov.

V ujetništvu je bil deset tednov. Po sklenjenem premirju je admiral Aznar odpotoval na Španjo, kjer je bil vedno v službi na odličnih mestih.

Zaradi postavnega praznika "Washingtonovega rojstnega dne" ne izide jutri "Glas Naroda". Prihodnja številka izide v četrtek, 23. februarja.

VARNOSTNE ODREDBE PRI INAVGURACIJI

Hoover in Roosevelt bosta pri Rooseveltovi inauguraciji imela močno stražo. — Mobilizirano je vojaštvo, policijo in detektivi.

Washington, D. C., 20. febr. — Ob priliki inauguracije 4. marca bo avtomobil, ki bo ob 11 dopoldne odpeljal izpred Bele hiše, bolj zastražen, kot pa kak oklopni avtomobil, ki je naložen z zlatom.

V avtomobilu bo mož, ki bo za tem še eno uro predsednik Združenih držav, poleg njega pa mož, ki bo za prihodnja štiri leta stopil na njegovo mesto.

Za avtomobilom, v katerem se bosta peljala predsednik Hoover in novoizvoljeni predsednik Roosevelt k inauguraciji pred Kapitolom, bosta še dva avtomobila in mogoče še več in v njih bodo civilno oblečeni možje, katerih oči bodo pazljivo gledale v obraze vseh, ki bodo stali ob kraju ulice. To bodo tajni detektivi, katerih naloga je, skrbeti za varnost predsednika. Še živo jim bo tedaj v spominu predznan napad na Roosevelta v Miami, Fla. Posebno bodo pazili na vsako sumljivo gibanje med množico.

Vsled atentata v Miami, bo straža, ki navadno vedno spremlja predsednika, podvojena ali pa še potrjena.

Najbolj pazna pa bo straža opoldne, ko bo Roosevelt podal prisego kot predsednik Združenih držav.

Kot je običaj, po inauguraciji en detektiv vedno spremlja bivšega predsednika na železniško postajo. Letos bo spremlil Hooverja najbrže več detektivov.

Ostali detektivi bodo spremljali predsednika Roosevelta v Belo hišo in skozi štiri leta bodo imeli vedno pazne oči v bližini Franklina D. Roosevelta.

MLAD IZSILJEVALEC

Pittsfield, Mass., 20. februarja. Danes so aretirali 15-letnega šolarja Johna Rose-a, ki je skušal izsiliti od bančnega predsednika Lyncha deset tisoč dolarjev. Pisal mu je, da bo usmrtil njegovega sina, ako ne dobi denarja.

MLADA MILLJONARKA

Zapuščinski sodnik Foley je večeraj dovolil, naj dobiva devetletna Gloria Vanderbilt vsak mesec štiri tisoč dolarjev. Njen varuh pravi, da potrebuje toliko za primerno vzdrževanje otroka.

Otrok je podedoval po svojih stariših nad tri milijone dolarjev.

ZANGARA OBSOJEN NA 80 LET JEČE

Čermak je imel zelo nemirno noč. — Zdravniki so prepričani o njegovem okrevanju. — Sedeti ne bo še mogel pred koncem tedna.

Miami, Fla., 20. februarja. — Po nemirni noči je zdravstveno stanje čehskega župana Antona J. Čermaka še vedno resno.

Dr. T. W. Huston je malo pred devetimi dopoldne naznanil, da bo izdan zdravniški bulletin o Čermakovem stanju, kadar pridejo drugi zdravniki.

Poleg tega je dr. Huston tudi rekel, da župan Čermak ne bo še mogel sedeti pred koncem tedna.

Mrs. Gill, ki je bila tudi ranjena, ko je Giuseppe Zangara streljal na Roosevelta, kaže tudi nekoliko izboljšanja.

Governer Henry Horner iz države Illinois je sinoči odpotoval domov.

Ne bi še odpotoval, ako ne bi bil popolnoma prepričan, da je kaka nevarnost za župana Čermaka. — Je rekel governer Horner pred svojim odhodom.

Zangara pred zaslišanjem pri sodišču ni hotel govoriti z nikomur kot s svojim zagovornikom in sodnikom E. C. Collins.

Ničesar nimam govoriti z nikomur, — je rekel Zangara svojim paznikom.

Že dve uri pred zaslišanjem je radovedno občinstvo zasedlo celo sodniško dvorano. Polisti in detektivi vsakega preiskali, ako nima pri sebi revolverja.

Po kratkem zaslišanju je obsodil sodnik Zangaro na osemdeset let ječe.

Atentator se je zaničljivo nasmešnil in rekel:

— Osemdeset let! To je pre malo! Obsodite me raje na sto let!

ŠTRAJK FRANC. DRŽAVNIH USLUŽBENCEV

Vsi mestni in državni uslužbenci so zastavkali od deset minut do ene ure. — Protestirajo proti znižanju plač.

Pariz, Francija, 20. februarja. Vsi državni uradniki in uslužbenci po celi Franciji ter mestni uslužbenci v Parizu so zastavkali po deset minut do ene ure v protest proti nameravanemu znižanju plač.

Demonstrantje so ustavili vse poštne avtomobile, podulično in polnično železnice. Učitelji so vsled tega zakasnil s poukom.

Po celi Franciji so bili pismo noše za eno uro prepozni.

Podulčne železnice, busi in polnične železnice so v mnogih mestih za deset minut ustavile obrat, pariški mestni uradniki in uslužbenci pa so sedeli eno uro na stoliš s prekrižanimi rokami.

Poštni uradniki so izbrali čas, ko je treba razposlati največjo

VLADA JE ODPOKLICALA SVOJE ZASTOPNIKE IZ ŠVICE

TOKIO, Japonska, 20. februarja. — Japonski kabinet je sklenil, da Japonska izstopi iz Društva narodov ter obenem sklenil, da odpokliče japonsko delegacijo s konference Društva narodov. Ta korak je posledica poročila odbora devetnajstih, ki je obsodil japonski vpad v Mandžurijo in odklonil priznanje nove države Mančukuo.

ZAMORCA SO OBESILI

Okoli 500 mož je ujelo zamorca, ki je ustrelil bankirja in storil silo njegovi ženi. — Črnca so obesili in ustrelili.

Ringgold, La., 20. februarja. — Okoli 500 mož je vjelo 24 let starega črnca Nelsona Nash; nato so ga obesili na drevo na kraj njegovega zločina in nato oddali nanj še 50 strelcev.

Hoteli so ga še sežgati, toda dračje je bilo premokro.

Nash je priznal, da je v jutranjih urah onega dne prisilil bankirja J. P. Bathelora in njegovo ženo, da sta v nočnih oblekah šla dve milj od svoje hiše, nato pa je Nash bankirja ubil, njegovi ženi pa storil silo.

Predno so ga obesili, so mu še dovolili, da je na list papirja napisal ime in naslov svoje matere, ki živi v Curtis, La. Po linčanju so se vsi naglo razšli in so pustili Nashovo truplo viseti na drevesu.

Po aretaciji je bil Nash zaprt v neki garaži, ker v mestu ni ni bene ječe in je bil močno zastražen. Ljudje pa so se pričeli zbirati in so zahtevali morilec. Slednji je bil Nash pod močno stražo peljan na kraj zločina. Ko so bili eno miljo izven mesta, so ljudje obkolili stražnike, pograbili morilec in ga še dve milj peljali do kraja, kjer je umoril bankirja. In tam so ga pozneje linčali.

Nash je ob štirih jutraj vložil v Bathelorojevo hišo, katero je oropal, nato je zvezal obema roke in ju prisilil, da sta mu sledila iz hiše.

Ko so bili poldrugo miljo izven mesta, je Nash storil silo Bathelorojevi ženi. Navzlic temu, da je imel zvezane roke, se je Bathelorbolil z Nashom, nakar ga je Nash udaril z revolverjem po glavi. Umrl je kmalu potem, ko je klicanje žene privabilo nekaj ljudi iz okolice.

množino pisem za stavko in so se razgubili po kavarnah. Učitelji so stavkali pol ure in pričeli popoldanski pouk pol ure pozneje, kot navadno.

Davčni uradi so bili zaprti pol ure. Ponajveč so pričeli stavko ob desetih dopoldne, brzjavni in telefonski uslužbenci pa so držali čas stavke tajno in vse trgovine in uradi so bili zelo nervozni.

Železniški uslužbenci niso zastavkali, ker niso hoteli ogroziti življenja prebivalstva, toda izdali so odločni protest proti nameravanemu znižanju plač.

Ameriški vojniki na severnem Kitajskem so pripravljani na vse slučajnosti, da branijo ameriške interese, ko se prične japonsko prodiranje v provinco Džehol.

Amerikanci imajo v okolici Peipinga in Tientsina mnogo podjevnih česarov, ki so ameriški poveljniki povabili ameriškega poslanika Johna Johnsona na skupno posvetovanje.

Ministrski predsednik Saito in zunanji minister grof Učida sta šla v cesarsko palačo in sta obvestila cesarja Hirohito o sklepu kabineta.

Dan in način odstopa iz Lige narodov bo določeno kar najhitreje mogoče.

Šanhaičwan, Mandžurija, 20. februarja. — Ob 450 milj dolgi fronti ob meji Dežhola zbirajo Japonci in Kitajci vedno več vojaštva in Japonska bo najbrže še pred koncem tega tedna pričela svojo veliko ofenzivo v državo Džehol.

Od Fanciakou, kjer je glavni prehod skozi kitajski bid med Peipingom in mestom Džehol, pa do mesta Kailu se nahaja okoli 50,000 japonskih in mančukuo vojakov, ki čakajo na znamenje, da prične napad.

Preko meje, v provinciji Džehol, pa so Kitajci postavili okoli 100,000 vojakov, katerim poveljuje governer Džehola, general Tang Yu-lin.

Za ojačenje te dobro izvežbane in dobro oborožene armade je mančukuo vlada postavila južno od kitajskega zidu armado 250,000 mož, ki so pripravljani takoj iti v ogenj, kakorhitro prične Japonci z napadom. Med temi se tuči nahaja 19. pešpolk, ki se je preselil pri obrambi Šanghaja in ki je šest tednov odbijal japonske napade.

Cilj japonske armade je mesto Džehol, ki more po mnenju generala Tanga zdržati obleganje šest mesecev. Do tega pa je treba Japoncem prekoračiti 200 milj divje pokrajine od meje Mančukuo.

Kadar posežejo v boj kitajske čete južno od kitajskega zidu, bodo Kitajci imeli sedemkrat več vojakov kot Japonci. Toda japonski vojni minister general Araki je rekel, da je en japonski vojak za deset kitajskih.

Peiping, Kitajsko, 20. febr. — Ameriški vojniki na severnem Kitajskem so pripravljani na vse slučajnosti, da branijo ameriške interese, ko se prične japonsko prodiranje v provinco Džehol.

Amerikanci imajo v okolici Peipinga in Tientsina mnogo podjevnih česarov, ki so ameriški poveljniki povabili ameriškega poslanika Johnsona na skupno posvetovanje.

VODA ZA ROMUNSKEGA POSLANIKA

Washington, D. C., 20. febr. — Romunsko poslanništvo je dobilo iz Evrope petnajst zabojev šampanjca. Ko je oskrbnik odprl steklenico, se je je prepričal, da je v nji voda. Odprl je drugo in tretjo steklenico — v vseh je bila voda. Usodepolno zamenjavo je najbrž izvršil kak mornar na parniku.

ADVERTISE
in "GLAS NAPODA"

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ZVIŠANA PRODUKTIVNOST

Vrišče se oglasi zvonček na stopnišču. Planem k vratom, da bi odprl. Tedaj se nekdo siloma prerine v prednjo sobo. Mož gotovo ni pri pameti. Usta so mu odprta, brki mu vise nizdol, oči mu gledajo blodno in pot mu lije s čela. Napol obličje jopič je raztrgan.

Či na mizico, pohodi nov damski klobuk in pogleda plinsko uro. "Tovariš," vprašam (prestrašeno, "kdo pa ste, prosim? Morda kontroler?" "Kontroler," pravi hripavo. "Sedaj pregledujem in moram kaj leteti dalje..." Skoči na tla, suno z nogo v ogel skrinje in plane ves zasopel k vratom.

Ustraši se nitosti... Večraj sem priletel v neko stanovanje, pa so mislili, da sem ropar. Kričali so. Drugd sem polomil mizico — zo pet kričanje in zlovolnost. V so sednji hiši sem pa neprevidnosti strgal plinsko uro s stropa. Stanovalec mi je hotel dati klofuta. Oh, državljan, kako se ljudje težko prilagodijo. Samo v Vašem stanovanju je mirno in gospodsko... Ali je klobuk še poraben?... Ali sem ga na krajeh zanečkal?!

Ali imate? Koledar za l. 1933

Za 50 centov dobite

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA — POVESTI, ČLANKI IZ ZEMLJEPISJA, ZGODOVINE IN NARAVOSLOVJA. — POLEG TEGA SPISOV DVEH NAŠIH PISATELJEV TROHE IN RUPNIKA; PESMI BUKOVINSKEGA IN OPIS NAŠEGA "SEVERNEGA ROMARJA" PLANINŠKA.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street New York, N. Y.

Pošljite naročilo še danes!

Kontroler postane, se oddahne in reče: "Ta... Res je... Do smrti sem utrujen danes... Saj je sto stanovanj... Prej smo jih imeli le po 60 pod kontrolo, sedaj pa po 80... In če človek naredi več, dobi nagrado... Danes bi jih rad kontroliral 150, nič več in nič manj... Ne potrebujem veliko. Nisem lakomen." "Pa imate dovolj časa za to?" vprašam previdno in zravnam zmoečani klobuk.

Poženo se k vratom in dostavi: "Križ je s to zvišano produktivnostjo. Človek se trudi na vse pretege, občasno pa se nad tem spulika... Ta... moram leteti naprej! Na svidenje..." Planil je z mesta, se potapljal po kolenih in skokoma je bil na stopnicah. Produktivnost je rasla.

ODKRITJE V IRAKU

Stara Mezopotamija je še vedno ena prvih in neizčrpnih zakladnic za starinoslovce. Ni še dolgo časa od tega, kar so odkrili znamenite in dragocenske polne grobove v starem Ur. Sedaj pa prihajajo vesti, da so pri Arpacijahu poleg starodavnih Niniv našli ostanke kulture iz predzgodovinske dobe. Že to, kar so dosedaj odkrili, potrjuje mnenje mnogih odličnih znanstvenikov, da so ti ostanke pripadali civilizaciji, ki je bila doma v severni Mezopotamiji. Obvladala je te dežele več stoletij, predno je vpliv mesta Ur segel tudi do tja.

kopali le nekoliko metrov v zemljo in davno minule dobe se bodo odkrivale pred učenjaki. Dosedanje najdbe so že tako bogate, da jih bodo razdelili med Irak in Britanski muzej in oba bosta imela dovolj najvažnejših predmetov.

SAMOSTAN V KONKURZU

Časi morajo biti res težki, če smo prišli tako daleč, da napove konkurz celo samostan. Tako usoda je doletela nekč bogati samostan očetov benediktincev v St. Lambertu v Avstriji, ki zahtevajo poravnano. Dogastvo samostana je bilo zlasti v zemljiščih, saj je imel okrog 10.000 ha polja in gozdov. Kriza v lesni industriji je pa močno vplivala na dohodek in končno so benediktinci poskusili najti na domestila na drugem polju. Hoteli so ustanoviti velik hotel, pa so gospodarili tako slabo, da so izgubili pol milijona šilingov. Tudi vimske kleti izkazujejo obutno izgubo. Najbrž so ga pobožni očetje sami preveč radi cukali.

Ko so končno dolgovi narasli na 6 milijonov šilingov, je samostan zahteval poravnano. Finančna prokuratura se je pa pridružila še z zneskom poldrugega milijona šilingov. Samostan ponuja 50 odstotkov v obrokih, ki bi jih plačeval v presledkih po več let. Pred sodiščem se je večina upnikov sicer izjavila za ta predlog, niso pa mogli ugotoviti zahtevanih 75% kapitala, kajti zainteresirani banki nista s pomudbo zadovoljni. Pa tudi če bi bila sprejeta, bi pomenila poravnano popolno obubožanje samostana, ki bo primoran prodati vse svoje premoženje, cenjeno na 5 milijonov šilingov. Pa še pravijo, da je cerkev siromašna!

CENA DR. KERNOVEGA BERILA JE ZNIZANA. Angleško-slovensko Berilo (ENGLISH-SLOVENE READER) \$2.00. KNIJARNI 'GLAS NARODA'

PRSTAN ANGLEŠKE KRALJICE

Krasen smaragdni prstan angleške kraljice Elizabete je prišel zdaj potom dražbe v roke nekoga ameriškega borznega špekulanta za 25.000 funtov sterlingov. Usoda tega prstana je tesno zvezana z usodo kraljice Elizabete, ki je živila in vladala Angliji od leta 1533 do 1603. Smaragd ji je bil podaril neki ruski plemič, ki se je bil zaljubil v njo in si je pozneje končal življenje. Kraljica je verovala, da jo dragulj ščiti in dala ga je vdolati v prstan, ki ga ni nikoli odložila. Pozneje je podarila svojemu ljubčku grofu Essexu in mu pisala, da naj ji ga vrne, če bi njuna ljubezen usadila, in da mu bo vse odpustila.

Grof Essex je bil pa obtožen zarote proti domovini, prišel je pred sodišče in obsojen je bil na smrt, čeprav je na žive in mrtve trdil, da je nedolžen. Kraljica je bila do zadnjega trenutka pred usmrtnitvijo prepričana, da ji bo grof prstan vrnil, kar se pa ni zgodilo. Grof je stopil na morišče in njegova glava je padla. Kraljica je bridko plakala in dva tedna se ni pokazala. Pozneje se je izkazalo, da je bil nesrečni grof izročil prstan svoji sorodnici grofici Nottingham s prošnjo, naj ga takoj pošlje kraljici. O tem je pa zvedel grofici mož, ki je grofa sovražil, in je prstan vzel. Grofica je pred svojo smrtjo povedala kraljici, kako je bilo s prstanom. Kraljico je to tako potrla, da ni hotela več jesti in je čez 20 dni umrla. Essexovi dediči so prodali prstan v nujni sili za 3000 funtov, kupil ga je neki lord in njegovi otroci so ga zopet prodali. Tako je končno priromal v roke borznega veriznika.

ODLIKOVANJA AMERIŠKIH ZNANSTVENIKOV

Science Service beleži najbolj znatne napredke na znanstvenem polju tekom minuloga leta in v posebnem odstavku navaja najvažnejša odklovanja, podeljena ameriškim znanstvenikom tekom leta 1932. Izmed teh najdemo tudi ime našega slavnega rojaka, prof. Mihajla Pupina.

Najvišje znanstveno odlikovanje je bilo seveda podelitev Nobelove nagrade za kemijo Dr. Irvingu Langmuiru, soravatelju raziskovalnih laboratorijev od General Electric Company. On je tudi dobil nagrado \$10.000 mesečnika Popular Science Monthly.

Prof. Mihajlo Pupin je dobil John Fritzovo medaljo za uspehe na polju praktičnih znanosti. Izmed drugih odlikovanj najdemo imeu elektrničnega inženirja Facioli, Dr. Spidel, in drugih tuje-rodnih znanstvenikov.

UNIVERZA ZA NEVESTE

Po velikih nemških mestih so bile zadnja leta ustanovljene nekakšne univerze za neveste, ki jim je namen skrbeti za srečne zakone. To so v bistvu tečajji za dekleta, ki bi se rada omožila. Dekleta se uče šivati, kuhati, gospodinjiti, vzgajati otroke in spleh vsega, kar je potrebno za prijetno in udečno domače ognjišče. Vsako dekle, ki pride na to univerzo se počuti, kakor bi bilo že omoženo, samo moža še nima. Vse drugo je urejeno tako, kakor v zakonskem življenju. Dekleta dobe otročičke, morajo jih kupati in previjati, poleg tega morajo goste in jim morajo pokazati, kaj vse znajo.

Dekleta vstajajo ob 7. zjutraj, najprej pri bdprih oknih telovadijo, potem si pa pripravijo zajutrk. Po zajutrk se morajo odločiti, kaj bo za obed, nakar ene kuhajo, druge delajo na vrta, tretje pospravljajo itd. Popoldne pridejo na vrsto teroretični predmeti. Med njimi je tudi poseben predmet — "kako osrečim srojega moža". O tem predmetu predavata zakonska žena in zdravnik. Zanimivo je, da o vsi zakoni, sklenjeni z nevestami po absolvirani univerzi za neveste, kaže aršeni.

AFRIŠKI SLONI SE ZBRAJAJO

Poročila turinškega tiska iz Centralne Afrike, Kenije, Ugande in Tanganjke javljajo, da se je v teh pokrajinah število slonov tako visoko dvignilo, da se bavijo oblasti z mislijo, kako bi del teh trdo-kožev iztrebili. V Toru, ki leži med gorami in Viktorijskim jezerom, se je prirastek slonov še izredno povečal, pa ne le naravno (tam je namreč že nad 20 let v veljavi stroga prepoved proti streljanju na slone) marveč v ta kraj so se za-tekali sloni iz vseh okolnih držav, ki so dovoljevale divje lova na slone.

V enem turinških listov je opisana interesantna vožnja nekaterih evropskih prirodoslovcv v motor-nem čolnu od Nimbule do Alberto-vega jezera. Pot je vodila skozi gosto zaraslo pokrajino. Nil je postal zmerom lepši. Njegova žolto-žalostna barva se je širila. Nenadno je nekdo vzkliknil: Tu so! Pokazal je na čredo 15 slonov. Med temi jih je bilo nekaj izredno velikih eksemplarov, ki so se v daljavi 500 metrov dobrodušno ogledovali na vse strani. Njihovi mogočni hrbti so se vzpenjali visoko nad zelenim grmičevjem in bele jate ptičev so jih obletavale. Ti ptiči so nekaki "gleduhni slonov. Ako kroži kjubela jata v sinjini, je to znamenje, da se nahaja pod njo čreda slonov. Kmalu je bilo opaziti nove črede, ki so se vrstile kakor mnogobrojne glave žvine po evropskih pašnikih. Prezirali so se skozi goste grmičevje, a bele jate jih niso niti za hip zapustile. Nekaj slonov je prilomastilo k vodi pit, 50 metrov so bili od čolna. Vdali so se različno veliki beli okliji in široka tlesa so viseja. Da bi jih vznemirili, je zatulila sirena. Niti ganili se niso. Samo bele ptiče, ki so pokrivala slonove hrbte, so se poznale v zrak.

Ali smejo domačini streljati slo-

KONEC PEKLA NA VRAŽJIH OTOKIH

Pariški list "Quotidien" poroča, da pripravljajo franco-ko pravosodno ministristvo reformo kazenskega reda, ki bo z njegovo zakonititvijo obenem odpravljena kazen pošiljanja zločincev v prekomorske kazenske kolonije.

OTROKA MUČIL DO SMRTI

Grozniki v Lounu na Češkoslovaškem so aretirali 27-letnega kočijaža Lantova in njegovo 30-letno ženo Ano, ki je imela se kot dekle dva otroka, 7-letno Marijo in 6-letno Jarmilo. Otroka je imela v reji, ob koncu lanskega leta je pa Jarmilo vzele k sebi. Zakonca sta vzela otročička k sebi prostovoljno, toda kmalu jima je postal nadležen. Že o bežiči sta ravnala z njim zelo grodo, mož je pripogibal otroka nazaj in zažigal pod njim svečo, da se je revček opek, stiskal ga je za grlo, da bi ne mogel dihati ter ga pretopal z jermenom. Nesrečni otrok je moral po cele ure klečati na golih kolenih na ostrem polemu in če je v silnih mukah omagal, ga je brezsrčni oči "zvoja pretopal.

Te dni je deklele davil, kar je enogel, mu potiskal prsta v usta in mu prelomil desno ročico na dveh krajih. Vsega izmučenega otročička je tresel končno tako močno obla, da si je razbil glavo in da se mu je kri razlila po možganih. Naslednjega dne ga je pa še na svo jeoč sanil v trebuh in hodil po njem, dokler ni nezavesten oblašal. Otročička so prepeljali v bolnico, kjer je pa še istega dne umrl.

DRUŠTVA KI NAMERAVATE PRIREDITI VESELICE, ZABAVE OGLAŠUJTE "GLAS NARODA" ne čita samo vaše članstvo, pač pa vsi Slovenci v vaši okolici. CENE ZA OGLASE SO ZMERNE

stva se pa kljub temu ni pomnožilo, kajti prirastek je bil vedno enak visoki umrljivosti. Vsak kaznence se je moral zavezati, da ostane v Guayani toliko časa kot osvobodene, kolikor je prebil kot kaznence. Toda redki so bili tisti, ki so mogli tako dolgo prenašati skrajno nezdravo podnebje.

VAŽNO ZA NAROČNIKE

Poleg našega je razvidno da edaj imate plačano naročnino. Prva številka pomeni mesec, druga dan in tretja pa leto. Zaduže opominje in račune smo razposlali za Novo leto in ker bi želeli, da nam prihranite toliko nepotrebnega dela in stroškov, zato Vas prosimo, da skušate naročnino pravočasno poravnati. Pošljite jo naravnost nam ali pa plačajte našemu zastopniku v Vašem kraju ali pa kateremu izmed zastopnikov, kajih imeni so tiskana z debelimi črkami, ker so opreženi obiskati tudi druge naselbine, kjer je kaj naših rojakov naseljenih.

- CALIFORNIA: San Francisco, Jacob Laushin
COLORADO: Pueblo, Peter Cullig, A. Saffie; Walsenburg, M. J. Bayuk
INDIANA: Indianapolis, Louis Danich
ILLINOIS: Aurora, Mary Entelhar; Chicago, J. Boveč, J. Lukanič; Cicero, J. Fabian; Chicago, Cicero in Illinois, J. J. J. J.; Joliet, Mary Bambich, Joseph Hiro; La Salle, J. Spelich; Mascoutah, Frank Augustin; North Chicago, Jozef Zelenc
KANSAS: Girard, Agnes Močnik; Kansas City, Frank Zagar
MARYLAND: Kitzmiller, Fr. Vodopivec; Steyer, J. Černe (za Penna., W. Va. in Md.)
MICHIGAN: Detroit, Frank Stular
MINNESOTA: Chisholm, Frank Gonze; Ely, Jos. J. Poshel, Fr. Sekula; Evelett, Louis Gonze; Gilbert, Louis Vessel; Hibbing, John Povše; Virginia, Frank Hrvatich
MONTANA: Roundup, M. M. Panian; Washoe, L. Champa
NEBRASKA: Omaha, P. Broderick
NEW YORK: Gowanda, Karl Struška; Little Falls, Frank Muske
OHIO: Barberton, John Balant, Joe Hiti; Cleveland, Anton Balok, Chas. Karlinger, Jacob Resnik, John Šlapnik; Enid, F. Bajt; Grand, Anton Nagode; Lorain, Louis Balant, John Kumšec; Warren, Mrs. F. Rachar; Youngstown, Anton Kikelj
OREGON: Oregon City, Ore., J. Kobljar
PENNSYLVANIA: Ambler, Frank Jakše; Bessemer, Mary Hrlhar; Broughton, Anton Jpravce; Conemaugh, J. Brezavec; Export, J. Previč, Louis Supančič; Farrell, Jerry Okorn; Forest City, Math Kamin; Greensburg, Frank Norak; Johnstown, John Polantz; Krayn, Ant. Tauželj; Luzerne, Frank Balloch; Manar, Fr. Demshar; Meadow Lands, J. Koprivšek; Midway, John Znost; Moon Run, Frank Podmrtšek; Pittsburgh in vso okolico, Vincenc Arh; Pittsburgh, J. Pogačar; Presto, F. B. Demshar; Reading, J. Pezdirc; Steelton, A. Hren; Turtle Creek, J. Škerlj, Fr. Schifrer; West Newton, Joseph Jovan
WISCONSIN: Milwaukee, Joseph Tratnik in Joe Koren; Sheboygan, Leo Majcan; West Allis, Frank Skok
WYOMING: Rock Springs, Louis Tauchar; Diamondville, Joe Rollich
Vsak zastopnik izda potrdilo za svoto, katere je prejel. Zastopnike rojake kom tople priporočamo.
UPRAVA "GLAS NARODA"

Moški—pozornost! Taka je posebno naznanilo, ki bo polno vsakemu, ki je dosegel "srednjo starost" in se čuti, da potrebuje zdravilno TONIKO. Da bo ugodno tiscerim, ki bi se morozce branili ali zamudili z nezdravim.

Nuga-Tone od pošiljatelja direktno, se tu predpis zdaj prodaja potom vseh lekarnarjev. Dolar na mesec zdravilo — bodite sami svodi — nabavite si zdravilo že danes! Jamčeno.

JUDITINA PRISEGA

ROMAN IZ ŽIVLJENJA

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

(Nadaljevanje.)

Baron Lutz pl. Borau je sprejel poročilo o nenadni smrti svoje sestre z veliko žalostjo. Toda ni slutil, da je zapustila otroka, ki je med potovanjem starišev v gore ostal pri Falkovih stariših. Tako tudi ni vedel, da je bila ta mala hčerka njegove sestre izrejena in vzgojena v hiši dr. Heima kot lastna hči.

Dr. Heim in njegova žena sta vedela, da se je družina baronice Borau njej popolnoma odpovala. Naznanilo o smrti ponesečene nega mladega para so poslali v Borau, ker pa baron Borau na to naznanilo ni odgovoril, se za to tudi dalje niso več brigali. Nikdar niso mislili na to, da prosili za Judito kakše milosti od sorodnikov njene matere. Toda po smrti svojega moža je gospa Heim vendar prišla na misel, ako bi bilo popolnoma prav, da bi pozabili na Juditino dedščino, do katere je bila Juditina mati popolnoma opravljena. To bi bilo za Judito velike važnosti. In tako se je gospa Heim odločila, da se preseli v Schwarzzenburg. To je bil njeni drugi povod, katerega pa ji ni hotela zaupati, da bi ji ohranila mir njenega srea.

Gospa Heimova je skušala na kak način priti v stik z družino Borau. Vedela je, da je brat Juditine matere gospodar na Borau. Toda ničesar drugega ni vedela, niti tega, ako je poročen ali ne.

Toda baron Borau ni mogel pozabiti gospice Schwindovej. Na njeno mesto ni mogel postaviti nobene druge žene in je postal resen in samosvoji. Ker je ljubljeno dekle postala gospodarica na so sednjem posestvu, mut je bil zadosten vzrok, da se je izogibal ljudi. Sklenil je, da je noče nikdar več srečati in bal se je, da se temu ne bo mogel izogniti, ako ne bo živel popolnoma sam zase. Polagoma mu je postala ta samota potrebna ter se je skoro bal priti v stik s kakim človekom.

Pri tem pa je Borau gospodarsko vedno napredoval, medtem ko je Erlau leto za letom vedno bolj nazadoval. Ali je baron Borau čutil pri tem kako zadoščanje. Kdo bi mogel brati v njegovi duši? Gotovo je bilo samo, da se je še vedno bal srečati grofice in ako se je njen voz kdaj prikazal v njegovi bližini, je naglo zbežal.

Grofica je dobro vedela, kako je užalila tega moža, toda njeni gizevosti in lahkomišljenosti je to pomenilo bolj zmago, kot pa neprijetnosti. Tudi sedaj je še bila lepa žena. Njen obraz je kazal le malo sledi globokejših čustev.

Njene premožnejše razmere so jo težile in pri vsem tem ni bila zadovoljna, da si je njen sin izbral poklic, v katerem je mogel zaslužiti za svoje življenje. Pri tem pa je živela na gradu Erlau samo še na milost svojih upnikov, ki so postavili na posestvo zelo sposobnega oskrbnika, nje pa niso poglajali z gradu, ker se v tem času ne bi zgledal noben kupec.

Pomanjkanje je seveda bil kuhar na gradu Erlau. Toda zadnje leto je bilo malo boljše. Grofica je namreč marljivo gledala okrog za kako bogato in primerno nevesto, ki bi ji odvzela skrb in stiske. Toda bogate neveste so bile bolj redke, kot kdaj poprej. In tudi nobene ni bilo, kajti grof Hans je imel svojo voljo.

Nekega dne pa se spomni grofica pastorka grofa Erlau, ki je pred leti odpuval v Ameriko. Pričela je z njo dopisovati, ljubeznjivo jo je povabila, da bi saj za malo časa prišla na Erlau in čez nekaj dni je Miss Field res prišla na grad. Imela je že osemindvajset let, toda navzle svojem premoženju se ni našla moža, ker ni bila obdarjena s telesno lepoto. Grofico jo je sprejela navidez tako prijazna, da se je Miss Field počutila kot doma. In ko je enkrat spoznala grofa Hanasa, se je zavzela, da more samo ta postati njen mož.

Da bi dosegla ta cilj, je velikodušno dajala grofici denar, da bi mogla pokrivati izdatke za gospodinjstvo. In grofica je z vso silo podpirala želje mlade dame.

Grof Hans pa je ostal hladen; pomiloval je Miss Field, ker navzle svojem velikemu bogastvu ni imela na sebi nikake privlačne sile. Ko pa mu pride uati prvič s svojim načrtom nasproti, da naj bogato Amerikanko vzame za ženo, tedaj pa se je odločno uprl.

Na to si niti niti misli, mama. Ne vem, kaj bi se moralo zgoditi, da bi si mogel Miss Field predstavljati za svojo ženo. Saj sama ne more nič za to, da nima na sebi nobene prikupljivosti in pri tem niti ne mislim na njen neprikupljiv značaj. Toda jaz gotovo ne bom njej dal svojega imena, da bi ga zamenjal za njene milijone. — reče Hans.

Toda, Hans, ne smeš pozabiti, da je Erlau zaklet v pogubo, ako se bogato ne oženiš.

Tega gotovo ne pozabim in s to mislijo sem se že sprizajnil, da je Erlau za nas izgubljen. Veseli me, da upniki tebe in Felice še puste tukaj živeti, dokler se meni ne posreči, da vama morem dati primeren dom.

Kaj vendar misliš, Hans, primeren dom? Mogoče stanovanje s štirimi sobami, z napol dorastlo služkinjo?

Resno, toda mirno jo pogleda.

S tem bi seveda spočetka morale biti zadovoljne, mama, toda upam, da bom naglo napredoval in moja služba me opravičuje do takega upanja. Potem pa bom skušal vama napraviti življenje prijetno, kolikor ho v moji moči. Imej samo nekoliko potrpljenja ni opusti misli, da bi svojega sina prodala za debelo denarno mošnjo.

Kako priprosto se izraziš, Hans, saj Mildred vendar ni nikaka denarna mošnja.

Oprosti, toda vedno imam občutek, kakor da je. Meni tudi ni posebno prijetno, da od nje jemlješ denar za gospodinjstvo. Veliko ljubše bi mi bilo, ako bi uredila svoje gospodinjstvo z denarjem, ki ti ga dam vsak mesec od svoje plače.

S tem ne bi prišla daleč in tudi kar ne razumem, zakaj Mildred tudi ne bo plačevala za hrano, ker je dovolj bogata; mi pa, žal, prerevni, da bi ji v velikem obsegu kazali svojo gostoljubnost. Zahteva razkošno življenje in v Ameriki ni nič redkega, da človek tako gostoljubnost plača. Skrbim, da ima pri nas življenje kar najbolj prijetno in ker nimam sredstev, da bi preživljala cele mesece, mora za to plačati. To se ji zdi popolnoma razumljivo in rada plača, samo da more ostati. To ubogo bogato dekle se čuti tako osamljena na svetu in v resnici se ti mora smiliti.

Kolikor hočeš, mama, samo ne zahtevaj, da bi jo poročil. Žena z vodenimi očmi, s postavo dragonerja in z usti, ki so dvakrat prevelika in z redkimi zobmi — ne mama take žene pa nočem imeti. Resno te prosim, da opustiš to misel ter nesrečnemu dekletu ne pripravljaj, kajti zgoditi se ne more. Že njeno vsiljivo obnašanje me razburja. Ako se vse to ne izpremeni, me boš prisilila, da si poiščem stanovanje v Schwarzzenburgu, česar ne napravim rad, ker račiš dam denar, ki bi ga moral plačati za stanovanje, tebi in Felice.

Grofica pa še vedno ne opusti svojega sklepa. Storila je vse, da bi pri svojem sinu odepnala Miss Filed. Določevala je, kakšne oblike mora nositi in kako si mora česati lase. Mildred Field je rada ubogala, kajti čutila je, da grofica deluje z vsemi svojimi moč-

mi na to, da bi postala grofica Erlau. In z vso močjo venečnega dekleta se je zaljubila v Hansa Erlau in mu je hotela ugajati.

Lepa mlada komtesa Felice, ki je bila po svoji zunanosti svoji materi zelo podobna, v svoji notranjosti pa je bila bolj podobna svezemu dobrosrčnemu očetu, je vedela, da njen brat Hans, ki ga je iskreno ljubila, ne bo maral za nobeno ceno poročiti Mildred Field. Četudi ji ni nikdo povedal o materini nameri, vendar to njeni bistrumnosti ni ostalo dolgo prikrito in je sklenila, da bo svojega brata varovala pred materinimi čimovanjskimi načrti. Zato se mu je tudi na ljubeznjiv način ponudila. Zasmee se ji in jo vpraša, ako ga smatra za tako slabega, da ga mora sestra varovati. Felice pa se mu nasloni na ramo — ravno sta se izprehajala po parku in pravi:

Saj vendar poznaš ono basen o miški in levu: Hans, torej, misli si pri vsem tem, da si ti lev in o meni nič drugega, kot da sem miška. Mogoče ti pa morem vseno nekoliko pomagati, da te obvarujem pred Mildredinimi mrežami, v katero te noče edino ona, temveč tudi mama urjeti.

Hans pritrjuje njeno roko k sebi. — Zaradi tebe, Felice, bi rad prinesel kako žrtev, da bi ti prekrhel brezskrbno življenje, tola kaj takega mi je vseeno preveč.

Tega ti tudi ni treba! Moj ponosni brat se ne sme prodati za denar svoji ženi! Poročiti mora tako, ki jo ljubi in ki tudi njega ljubi. Kar pa zadene skrb za mene, naj te ne skrbi preveč. Za sedaj še ni tako slabo in pozneje — veš kaj, Hans, — zelo rada bi kaj znala, s čemur bi mogla zaslužiti mnogo denarja, samo ko bi vedela, kako bi to naredila.

(Dalje prihodnjik.)

KUHINJE OD HOMERJA DALJE

"In stegnili so roke k okusno pripravljenu obedu", poje Homer o silnem grškem banketu. V dobi dijetnih kuhinj, vitaminov in kalorijsko bogatih jedil, ki so jih Grki gradili v prave hektomate zaklanjih jagenčkov, krav in divjačine, se nam nudi komaj zabrisan pojem, kaj in kako so stari narodi jedli. Toda dnu v to nejasnost nam posveti srednji vek, ki ni nič zaostal za starim. Ali so ljudje takrat v resnici boljše in več jedli kot danes? Veličastnost takratnih obedov naj nam pojasni Henrik VIII, ki je tik pred ločitvijo od prve žene pripravil ogromen obed. Tu je bilo zaklanih 24 volov, 100 mastnih ovc, 51 telet, 34 svinj in 90 mladih prašičkov. Pa to ni bilo nič v primeri s tem, kar je angliškanski škof Yorka v istem stoletju priredil. Saj je zaklaj 1000 ovc, 304 telet, 2000 svinj in 17.000 kosov raznih vrst perutnine. Seveda moramo pri tem vedeti, da so take požrtje trajale cele tedne in da se je udeleževalo na stotine ljudi. V splošnem pa so bile življenjske zahteve srednjega veka mnogo skromnejše kot danes. Navadni jedilni list je nudil kruh, sir, zelenjavo... Meso se je smatralo za redek užitek, katerega so si privoščili v eglem letu komaj po dvakrat, trikrat. Ni čudno torej, da so po takih skromnih ceoletnih obedah mogli spraviti tolikšno število raznih živali na mizo ob redkih pojedinah. Toda v primeri z grškimi jedmi so bili ljudje srednjega veka še bolj sladkosnedneži, dasiravno se nam njihov okus danes upira. Če vzamemo v misel samo recept osebnega kuharja Riharda II. Angleškega, bomo razumeli sladkosnednost takratnih ljudi, dasiravno so bili tolikanj udarjeni na meso. Kuhar je dal o soljeno ribo v mandljevo kašo, kanoje je primerjal še sladkorja, mleka in riža. In to zmes je skuhal. Sploh so srednjeveški kuharji (zelo v na-

sprotju z naukom o vitaminih) vsako jed v obliki kaše razkuhali. Razumeno to, če pomislimo, da takrat še niso poznali vilice. Tudi sadje ni ušlo tej maniji. Tako so n. pr. jagode pomešali z mandlji in rozinami (kar bi se deloma slo); vse to pa popopradi in začimili z raznimi dišavami. To je bila sadna kaša. To razumemo, ker vemo, da so imeli srednjeveščani abnormalen goinj za koreninice, odnoso za sopperje. Sem seveda ne spadajo razne koreninice, marveč tudi pijske in končno parfum. In to razne dobrine, ki si jih je srednji vek privoščil, so bili povod za odkritja novih zemelj. Zakaj mornarji in trgovci so plovili po morjih in iskali otokov in kontinentov, kje bi se te dobrine dobile. Niso bili torej le zlati zakladi, ki so klicali mornarje in pustolovce v široki svet, marveč predvsem želja, da iztaknejo kje zemljo s takimi dišavami. Tudi Kolumb je jadral h temu namenu proti Indiji, pa je pridjal v Ameriko. Tako je srednjeveški okus mnogo pripomogel, da poznamo danes vzhod in zapad, stari in novi svet...

POGLED V BODOČNOST

Francoski pisatelj Andre Mauroise pravi v svoji knjigi "Moje sanje", da se bo svet v prihod 10 letih popolnoma izpremenil. Izpremembo prinese svetu razmah televizije. Vsak človek bo imel žepni aparat, ki bo z njegovo pomočjo lahko ogovoril in videl vsakega človeka na zemlji. Razdalje ne bodo več in tudi ločitve ljudi ne bodo več poznali. Zaljubljenec ne bo več bolela sree, sestanke si bodo napovedovali na valu 452. Človek ne bo mogel več tajiti svojih dejanj. Avtomatična letala bodo krožila nad mestom in obsevala vse hiše in vsa stanovanja.

Človeštvu se pa obeta nekaj lujčega. Nesreča pride s posebnim sprejemnim aparatom, ki bo beležil človeške misli. To bo pomenilo, konce laži, obnem pa tudi konce osebne svobode. Ničve več ne bo mogel skrivati svojih misli. Obnem pa prenela tudi potreba medsebojnih pogovorov. Oh koncu tekočega stoletja bodo ljudje izražali misli brez besed. Zadostovalo bo esredotočnje misli. V iskanju novih virov energije odkrije človeštvo nove naravne sile, sonce, morje in veter. Zato se bo oblika zemlje izpremenila. Najvažnejša središča sveta ne bodo več blizu premoza, nafta in zlatih rudnikov, temveč tam, kjer neprestano piha veter, na morskih obalah ali puščavah. — Kmet-ski stan bo sploh izgubil. Kemija bo izdelovala sintetično hrano iz zraka. Meste polja zavzamejo gozdovi in vrtovi. Nastane nesluteni razmah biologije in fizologije. Človekov značaj bodo dočeval v laboratorijih s posebnimi injekcijami. Mauroiseov pogled v bodočnost je prav tako malo razveseljiv, kakor Shawov, le da napoveduje Mauroise vse to mnogo prej, kakor slavni angleški pisatelj, Shaw pa pravi še, da se obeta intelektualcem sredi tekočega stoletja splošen pokolj.

NAVIDEZNI MRLIČI

Kakor so časopisi poročali, so pred nedavnim pokopovali nekoga moža v bližini Limoge, ker so ga kajpada smatrali za mrtvega; ko so pa krsto spustili v grob, so porobeži zaslišali trkanje, odprli rakev in ven je stopil "mrtvec".

Taki dogodki se ponavljajo po vseh delih sveta. In vendar se skoraj nikjer nič ne govori o kriveih, ki so povzročili tak pokop. Saj se morajo vendar mrliški pregledi vršiti vestno in strokovno. V resnici pa se mrliški listi izpolnjuje pa vshalno, brez vesti.

In vendar zagotavljajo sodnome, decinski instituti, da so izključene vse navidezne smrti, če le zdravnik točno pregleda mrliča. Zakaj takoj spozna nedvomno znamenje smrti v tako zvanih mrliških lisah. Ako je namreč srčni poklopec odklopljen, teče kri po zakonu težnosti v višee telesne dele, radi česar nastopijo lise sinje barve. Truplo, ki je ležalo delj časa na hrbtu, ima take mrliške lise na zadnji strani telesa, obratno, ako leži na trebuhu; obeneče pa ima taka znamenja na nogah. Vse ostale metode smrtnih dognanj (kakor na primer, če sree več ne deluje, ali če človek več ne diha, poskus na reakcio bolečine in podobno) so negotove.

Saj se da delovanje pljuc skrbčiti na minimum, tudi bitje srea utegne postati tako slabotno, da se ne da niti s slušalom več ugotoviti: puls povsem preneha, občutja odmrne, kožo prevzame mrliška bledica. In kljub vsem tem znamenjem se utegne zadržati še življenje v človeku. — O nekem takem slučaju poročata Hofmann in Haberd v svoji "Knjigi sodne medicine". V mrzlem oktoberskem dnevu leta 1919 so našli na cesti v Gruenewaldu pri Berlinu neko strežnico ki je en dan prej vzela dokažnje dozo morfija. Njeno telo je bilo otrplo in ledeno, in kakor so poročali, je med potjo umrla. Navideznega mrliča so spravili v mrtvašnico, kjer je zdravnik ugotovil, da ne diha in da mu sree ne toče. Ko pa je naslednjega dne tik pred pokopom prispel poljejski uradnik, da bi dognal identiteto osebe, je dalo telo komaj vidna znamenja, da živi. Po velikem trudu se je mrlič končno prebudil, shodil in zapustil mrtvašnico.

Na mrliške lise, ki jih ta oseba ni imela, seveda ni bil nihče pozoren.

Podobne navidezne smrti kaj rade nastopajo pri ljudeh, ki so izčrpani ali v zvezi s silnimi krči, s histeričnostjo in epilepsijo, pri zastrupljenju z narkotičnimi sredstvi, kloroformom itd. Razentega znajo nastopiti podobni slučaji pri ljudeh, v bližini katerih je udarila strela ali so delovali na ne druge električni vplivi, kakor ob telefonu, ako je nesrečni slučaj povzročil dotik z močnimi električnimi tokom ali je strela udarila naravnost v dovodne žice.

Navidezna smrt se prečestokrat ugotovi tudi pri novorojenčkih, toda ako pokličejo takoj zdravnik, orobndi ta z umotnimi sredstvi življenjsko važne funkcije. Kako

METROPOLITAN TRAVEL BUREAU (FRANK SAKSER) 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y. PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

Table with shipping routes and dates. Columns include route (e.g., Bremen v Bremen, Constantinople v Hamburg) and dates (e.g., 22. februarja, 25. februarja).

V JUGOSLAVIJO Preko Havre NA Ultram Ekspresnem Parniku PARIS 4. MARCA 21. Marca — 18. Aprila CHAMPLAIN 11. Marca — 1. Aprila LAFAYETTE 18. Marca NIZKE CENE DO VSEH DELOV JUGOSLAVIJE Za poiznanje in potne liste vprašajte naše pooblašcene agente French Line 19 STATE STREET, NEW YORK

Poziv! Izdajanje lista je v zvezi z velikimi stroški. Mno go jih je, ki so radi slabih razmer tako prizadeti, da so nas naprosili, da jih počakamo, zato naj pa oni, katerim je mogoče, poravnajo narocnino točno. Uprava "G. N."

Vsakovrstne KNJIGE POUČNE KNJIGE POVESTI in ROMANI SPISI ZA MLADINO se dobi pri "GLAS NARODA" 216 W. 18th Street New York, N. Y. POPOLEN CENIK JE PRIROBEN V TEM LISTU VSAKI TE DEN